

Provinciale Staten Utrecht
T.a.v. Statengriffie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Boogschutterstraat 1c
7324 AE Apeldoorn
T 055-5222606
E info@vno-ncwmidden.nl
I www.vno-ncwmidden.nl

Datum kenmerk
6 mei 2022 B220506/hb/Kader Regionaal Programmeren Wonen en Werken

Geachte Statenleden,

Naar aanleiding van de binnenkort te bespreken actualisatie van het Kader voor Regionaal Programmeren Wonen en Werken van de provincie Utrecht willen we u graag een aantal aandachtspunten meegeven. Hierbij focussen wij ons met name op Regionaal Programmeren Werken.

Het afgelopen jaar hebben wij veelvuldig bestuurlijk en ambtelijk overleg gehad met de provincie Utrecht, de U10-gemeenten en de Regio Amersfoort gemeenten over bedrijventerreinen (beleid) en Regionaal Programmeren Werken in de provincie Utrecht en de betreffende regio's. In onze contacten met ondernemers in alle sectoren in de provincie Utrecht horen wij bijna dagelijks de behoefte aan ruimte voor bedrijven om te groeien of zich te vestigen/te verplaatsen in de provincie Utrecht. Op dit moment is er nagenoeg geen ruimte voor bedrijven in de provincie Utrecht meer beschikbaar. Dit baart ons zorgen.

In het licht van de grote ambities in de provincie Utrecht om tot 2040 meer dan 100.000 woningen te bouwen en bijna evenveel extra banen te creëren is het ons inziens van groot belang om hierbij ook de daarbij behorende economische ontwikkeling van onze regio mee te nemen. De economische ontwikkeling in onze regio loopt tegen haar grenzen aan en het is cruciaal het bedrijfsleven ruimte voor verplaatsing en/of groei te bieden. De regio heeft de bedrijven hard nodig. Bedrijven hebben in het kader van verduurzaming en circulariteit ook meer ruimte nodig.

Ondernemers zijn bezig met groei en geven aan dat de komende jaren zal worden geïnvesteerd in uitbreiding van bedrijfshuisvesting. Dus ook op termijn zal er in termen van hectares behoefte zijn om te kunnen uitbreiden op bestaande werklocaties/bedrijventerreinen, maar ook op nieuw aan te leggen bedrijventerreinen. Die behoefte aan ruimte moet niet onderschat worden. Vaak wordt in dat kader ook gevraagd om op de kortere termijn (vanwege de actualiteit van de marktvraag) te voorzien in die ruimtevraag. Wij schatten in dat de kaders die Regionaal Programmeren Werken nu bieden te beperkt, te abstract en niet flexibel zijn.

Bij de provincie Utrecht zijn hoge verwachtingen (20%-30% ruimtewinst) voor wat betreft het effect van inbreiding i.c. verdichting op bedrijventerreinen. Naar onze inschatting zijn die verwachtingen te positief. Intensiveren is een complex proces dat kostbaar is en lange doorlooptijden vergt. Het te bereiken effect zal te beperkt zijn, waardoor er alsnog te weinig ruimte beschikbaar is voor het bedrijfsleven. Goed overleg met het lokale/regionale bedrijfsleven hierover is gewenst. Om inbreiding op bedrijventerreinen te kunnen realiseren zullen financiële instrumenten beschikbaar moeten komen. De provincie kan daar een rol bij spelen.

Zorgen van het georganiseerde bedrijfsleven in de provincie Utrecht, voor wat betreft het gebruik van ruimte, bestaan er over het volgende:

-De noodzaak om op (korte) termijn voldoende ruimte te hebben voor (MKB) bedrijven die zich nieuw willen vestigen, maar ook voor bestaande bedrijven die willen uitbreiden op hun bestaande locaties.

-Dat er op termijn te weinig ruimte zal zijn voor bedrijven die vanuit de aard van hun activiteit vallen in de hogere milieucategorieën. Niet alleen gaat het daarbij om vereiste nieuwe ruimte, maar ook om ruimte die bestaande bedrijven nodig hebben om hun activiteiten (binnen de milieucategorie) uit te breiden.

-De inspanning voor het stimuleren van bedrijvigheid zal niet alleen gericht moeten zijn op bedrijven in de categorie startup, maar zal ook vanwege het versterken van de bestaande werkgelegenheid vooral gericht moeten zijn op het faciliteren van de bestaande bedrijven in de regio en bedrijven die in de fase van scale-up zitten en de extra ruimtebehoefte die dit met zich meebrengt. En daarbij kan het niet alleen over dienstverlenende bedrijven gaan, maar ook om bedrijven in de maaksectoren. Immers de industriële bedrijven vormen een belangrijke factor van ons internationale exportkracht. De aanwezigheid van bedrijvigheid van ondernemers die actief zijn in verschillende sectoren vormt ook een goede basis voor de ecosystemen die nodig zijn om innovatie en groei te faciliteren.

-Het belang van beschikbaarheid van voldoende woningen in de Provincie Utrecht is evident. Maar er zal spanning ontstaan wanneer woningbouwlocaties (te) dicht op de (uitbreidings)locaties van bedrijven komen te liggen. Of het nu gaat om werklocaties die solitair gelegen zijn of om locaties die gelegen zijn op bedrijventerreinen.

-Gekoppeld aan het belang van voldoende ruimte wordt ook belang gehecht aan de goede bereikbaarheid van deze werklocaties. In die zin is het relevant om ook goed te kijken naar de instrumenten van ontsluiting van deze bedrijventerreinen via bijvoorbeeld inzet van OV, fietsroutes en goede weginfra.

-Noodzakelijk is ook om na te denken over goede (regionale) uitgifteprotocollen. Wij zijn graag bereid hierover mee te denken. Deze uitgifteprotocollen moeten vooral bedoeld zijn om in eerste instantie lokale bedrijvigheid te faciliteren en zou niet geconcentreerd aangeboden moeten worden aan enkele partijen. Het Didam-arrest speelt hier ook bij mee.

-Net als het thema circulair is het energithema ook van belang waarbij vanuit het bedrijfsleven grote zorgen bestaan over de capaciteit van het elektriciteitsnetwerk in relatie tot de plannen die er zijn op het gebied van opwekking (o.a. op bedrijventerreinen). Betrokkenheid van bedrijven bij de RES-sen is er maar varieert per RES, maar kan nog beter. In het kader van integraliteit voor opwek & afname, de ontwikkeling op gebied van duurzame mobiliteit en de gewenste investeringen in netwerkcapaciteit is dat wel zo relevant.

-Het Regionaal Programmeren wordt gepresenteerd als een integraal en provinciaal/regionaal perspectief dat onder andere in onderling overleg met gemeenten en de provincie Utrecht tot stand is gekomen. Het zou wenselijk zijn om als georganiseerd regionaal bedrijfsleven in een eerdere fase in dit proces te zijn aangehaakt, waarbij sprake is van grote regionale/lokale effecten.

We hopen met de aandachtspunten in deze brief een constructieve bijdrage te leveren aan de actualisatie van het Kader van Regionaal Programmeren Wonen en Werken en dan met name voor het onderdeel Werken. We blijven hierover graag met de provincie Utrecht in gesprek.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'JMB', with a long horizontal stroke extending to the right.

Jan Martijn Broekhof
Voorzitter VNO-NCW provincie Utrecht